

078. Dertiende Groot Nederlands Dictee van het Davidsfonds

Preselectie voor de junioren (3e graad middelbaar onderwijs)

Deel 1. Meerkeuzetoets (In de oorspronkelijke opgave waren alleen gecursiveerde woorden correct gespeld.)

1. alligators of kaaimannen – springbokken en koedoes – aasetende nachtdieren zoals hyena's – een imponerende rinoceros
2. geavanceerde micro-elektronica – gedigitaliseerde archieven op dvd – defecte USB-poorten – gesofisticeerde inkjetprinters
3. een T-shirt onder een colbert – metalliek paarse boxershorts – ballerina's en pumps – Sarahs opwindende tulen tangaatje
4. overbelichte zwart-witnegatieven – moderne infraroodfilm – dit uiterst krachtige teleobjectief – een slecht gekozen opnamehoek
5. haar dagelijkse calorieëninname – zo'n vetzuchtige patiënt – een anorectische mannequin – gehypete dieetgoeroes
6. een opgegraven Vikingnederzetting – inscripties in runentekens – de Oudgermaanse mythologie – IJslandse koningssaga's
7. een gekalligrafeerde koran – omstreden Bijbelvertalingen – religieuze geschriften – de vier evangeliën
8. onze telecommunicatie-ingenieurs – wildgroei van satellietschotels – meteorologische ruimtesondes – een plaatsbepalingssysteem
9. een renaissancesonnet – Zuid-Duitse rococokerken – vroegnegentiende-eeuwse muziek – Karolingische bouwkunst
10. extragalactische zonnestelsels – de Andromedanevel – verwoestende meteorietinslagen – quasars en andere ruimteobjecten
11. Jehova's getuigen – chassidische Antwerpse joden – Thaise boeddhisten – sjiitische geestelijken
12. dashonden en terriërs – pluizige huskypuppy'tjes – een raszuivere chowchow – onze eigengereide schnauzer
13. exquise whisky's – een welvoorzene cocktailbar – zo'n zalige glühwein – perfect geserveerde trappist
14. cowboys rond de pokertafel – een duel met colts – zo'n sterk wildwestverhaal – vogelvrijverklaarden en desperado's
15. haantje-de-voorste – zielig machogedrag – irritante grootspraak – overdreven machtsvertoon

16. veroordeeld tot de galeien – een hypermodern containerschip – patrouillerende kanonneerboden – onze nieuwste mammoettanker
17. gearjackte limousines – een frauduleus faillissement – hun bedrieglijke praktijken – zulke criminele milieus
18. onberispelijke voedselhygiëne – het totaal gerenoveerde abattoir – de ritueel geslachte schapen – een koosjere bakkerswinkel
19. slaapverwekkende anesthesisten – een specialisatie gynaecologie – een arts-acupuncturist – omstreden therapieën
20. blues- en jazzzangers – virtuoze barokaria's – een Weense operettecomponist – een kopie van een Stradivarius

Deel 2. Zoek de fouten. (In de oorspronkelijke opgave waren 26 gecursiveerde woorden verkeerd gespeld.)

1. Een aantal mensen gelooft vast in het bestaan van ufo's en is ervan overtuigd dat de overheid de bewijzen voor de burgers achterhoudt. Daarvoor bestaat geen enkele plausibele reden, maar blijkbaar oefenen complottheorieën een onweerstaanbare aantrekkingskracht op sommigen uit.
2. Type 2-diabetes neemt stilaan epidemische vormen aan en is een verraderlijke kwaal die meestal maar bij toeval wordt ontdekt. Niet-behandelde patiënten worden op halflange termijn bedreigd door irreversibele complicaties zoals blindheid, nierinsufficiëntie, coronaire aandoeningen of zelfs een voet- of onderbeenamputatie.
3. Door de slavenhandel belandden vele Afrikanen op het Amerikaanse continent. Sommige westerlingen hebben daarover een schuldcomplex, doordat het transport van de menselijke koopwaar met Europese schepen gebeurde. Toch gebiedt de historische waarheid ons te zeggen dat de zwarte slaven meestal tijdens expedities van buurvolkeren of Arabieren werden buitgemaakt en daarna in havens verkocht.
4. Op steeds meer plaatsen kan je draadloos met een laptop werken en waar dat niet lukt, kan je ook via de gsm het internet op. De vraag is wel of die ongelimiteerde bereikbaarheid echt zo'n zegenrijke ontwikkeling is, want wie geen echt kantoor meer heeft, kent misschien ook geen kantooruren meer.
5. Bier was voor onze voorouders onontbeerlijk doordat het drinkwater dikwijls besmet was. Het feit dat brouwwater gekookt moest worden en dat sommige ingrediënten samen met de alcohol ongetwijfeld desinfecterend werkten, reduceerde het gevaar voor bacteriële infecties aanzienlijk.
6. In de negentiende eeuw was zestig procent van onze bevolking bij de landbouw betrokken en heerste er soms voedselschaarste. Nu volstaat twee procent van de bevolking al om voedseloverschotten te produceren. Die worden zwaar gesubsidieerd in het rijke Westen en dan gedumpt in de derde wereld, met als pervers effect dat de lokale boeren tegen de buitenlandse concurrentie het loodje moeten leggen.

7. Het artikel getuigt van een primitief anti-amerikanisme dat alle ellende op onze aarde aan Uncle Sam en het kapitalisme wijt, terwijl vele mensen gewoon het slachtoffer zijn van onderdrukking door corrupte regimes.

8. Artisjokken zijn eigenlijk bloemknoppen van een mediterrane distelsoort. Die kan je hier op een beschut plekje ook kweken, maar in de winter eisen ze wel beschutting tegen de vorst.

9. Let goed op je bagage, want hier lopen nogal wat bijdehante kereltjes rond voor wie een toerist een gemakkelijke prooi is.

10. Een aantal jonge chef-koks probeert gewassen van vroeger, zoals boekweit, pastinaak en topinamboer, weer een plaats in de hedendaagse keuken te geven.